

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

**Aquesta transcripció està pendent de
verificació i correcció. Pot contenir, doncs,
errades de fidelitat i incorreccions
lingüístiques i no es pot considerar
com una publicació oficial**

Sessió núm. 10 / CEEPNA / 6.07.2026

Doc. Q:\D18\R440Transcripcio\CEEPNA\10CEEPNA\

Fitxer 10CEEPNA1

XV legislatura · cinquè període · sèrie C · número 628

**Comissió d'Estudi per a l'Elaboració d'un Pacte Nacional contra
l'Antigitanisme i per a la Inclusió del Poble Gitano**

Sessió 10, dilluns 6 de juliol de 2026

Presidència de l'I. Sr. Andrés Garcia Berrio

Sessió 10 de la CEEPNA

La sessió de la Comissió d'Estudi per a l'Elaboració d'un Pacte Nacional contra l'Antigitanisme i per a la Inclusió del Poble Gitano (CEEPNA) s'obre a ****. Presideix Andrés Garcia Berrio, acompanyat del vicepresident, Jordi Albert i Caballero, i de la secretària, Susana Martínez Heredia. Assisteix la Mesa el lletrat Ramon Eudald Torrents Munt.

Hi són presents [Agustí Colomines i Companys](#), pel G. P. de Junts; [Montserrat Berenguer Messeguer](#), pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; [María Elisa García Fuster](#), pel G. P. de VOX en Cataluña, i [Maria Pilar Castillejo Medina](#), pel G. P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra[membres comissió].

[Assisteix] a aquesta sessió [assistents].

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Compareixença de Francesc Castellana i Aregall, director del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya, davant la Comissió d'Estudi per a l'Elaboració d'un Pacte

Nacional contra l'Antigitanisme i per a la Inclusió del Poble Gitano (tram. 357-01425/15).

2. Compareixença del responsable polític del desplegament de l'Estrategia d'Ocupació Juvenil 2022-2027 del Departament d'Empresa i Treball davant la Comissió d'Estudi per a l'Elaboració d'un Pacte Nacional contra l'Antigitanisme i per a la Inclusió del Poble Gitano (tram. 357-01428/15).

3. Compareixença del responsable polític del Pla de desenvolupament de polítiques d'ocupació del Departament d'Empresa i Treball davant la Comissió d'Estudi per a l'Elaboració d'un Pacte Nacional contra l'Antigitanisme i per a la Inclusió del Poble Gitano (tram. 357-01429/15).

4. Compareixença de Miquel Carrion Molina, responsable de l'Oficina d'Acreditació de Centres i Certificació del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya, davant la Comissió d'Estudi per a l'Elaboració d'un Pacte Nacional contra l'Antigitanisme i per a la Inclusió del Poble Gitano (tram. 357-01426/15).

5. Compareixença de Susana Díaz-Martínez, subdirectora de Polítiques Actives d'Ocupació, davant de la Comissió d'Estudi per a l'Elaboració d'un Pacte Nacional contra l'Antigitanisme i per a la Inclusió del Poble Gitano (tram. 357-01427/15).

6. Compareixença de Luisa Montero, en representació de l'Escola Dominical Undebel, davant la Comissió d'Estudi per a l'Elaboració d'un Pacte Nacional contra l'Antigitanisme i per a la Inclusió del Poble Gitano (tram. 357-01134/15).

7. Compareixença d'una representació de l'Associació de Venedors Ambulants de Catalunya, davant la Comissió d'Estudi per a l'Elaboració d'un Pacte Nacional contra l'Antigitanisme i per a la Inclusió del Poble Gitano (tram. 357-01199/15).

El president

Bona tarda, benvinguts i benvingudes a la Comissió d'Estudi per a l'Elaboració d'un Pacte Nacional contra l'Antigitanisme i per a la Inclusió del Poble Gitano.

Compareixences (posposades)

357-01134/15 i 357-01199/15

Avui tenim cinc punts en l'ordre del dia, però, en primer lloc, volia plantejar que el punt número 6 i el punt número 7 no es podran substanciar en el dia d'avui per un problema dels compareixents.

Llavors, en aquest sentit, posaríem el punt número 6 i el punt número 7 per a un altre dia de la comissió.

Compareixences

357-01425/15, 357-01428/15 i 357-01429/15

Llavors, si ningú té res més a manifestar en relació amb això, passaríem a la substanciació dels punts 1 al 3, que es realitza amb una única compareixença del senyor Francesc Castellana i Aregall, director del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya.

Després serà la compareixença del punt número 4 de Miquel Carrion Molina, responsable de l'Oficina d'Acreditació de Centres i Certificació del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya. I després, la senyora Susana Díaz-Martínez, subdirectora de Polítiques Actives d'Ocupació.

En realitat, tot i que siguin diferents punts, l'ordre serà, en primer lloc, el senyor Francesc Castellana, després la senyora Susana Díaz i, en tercer lloc, el senyor Miquel Carrion.

Llavors, en primer lloc, té la paraula, per un temps de dotze minuts, el senyor Francesc Castellana i Aregall, director del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya.

Moltes gràcies.

Francesc Castellana i Aregall (director del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya)

Molt bona tarda. Se'm sent bé o m'acosto més? (*Pausa.*) M'acosto més, sí?

Doncs, molt bona tarda, president, taula, diputats i diputades. És per mi un honor comparèixer de nou en aquest Parlament i més una satisfacció comparèixer pel tema que se'ns presenta en aquesta comissió, com és aquest possible pacte nacional per contra l'antigitanisme i per a la inclusió del poble gitano.

Comparec com a responsable del SOC. Ens hem preparat una mica la intervenció per donar una visió del SOC.

M'obliga, en primer lloc, a dir-los alguna cosa que segurament coneixen, però que com a concepte és essencial. El SOC és el Servei Públic d'Ocupació de Catalunya. La nostra missió és gestionar un servei amb vocació d'atendre les persones i les empreses, perquè la seva trobada es substanciï amb la cassació d'un lloc de treball, l'ocupació plena per part d'una persona d'un lloc de treball i la satisfacció de l'empresa de poder cobrir les seves vacants.

Aquest és el nostre servei, el servei que prestem a les persones i prestem a les empreses. Aquest servei, bàsicament, té uns principis, però entre ells, i per no entrar en tot el que podria ocupar moltíssim, el de la lluita contra la discriminació és un dels elements centrals, històricament. Els serveis públics d'ocupació, des dels convenis internacionals de l'OIT fins a la legislació europea, espanyola i catalana, tenen aquesta missió i, sobretot, la lluita per la igualtat i la no-discriminació. Són un dels elements centrals.

En aquest sentit, parlar en aquest àmbit del poble gitano ens porta, d'alguna manera, que ja venim de molt lluny amb el tractament i amb les actuacions respecte el poble gitano per a la seva plena inclusió i per la seva no-discriminació. Evidentment, recentment, fem també de la lluita contra l'antigitanisme, és un dels elements claus de la nostra actuació.

Però, certament, tenim una qüestió que jo vull posar-los sobre la taula des del primer moment i és que nosaltres hem d'evitar i hem de lluitar contra la discriminació i hem d'actuar a favor dels col·lectius amb més dificultats i més discriminats.

Les discriminacions, normalment, tenen una constatació, una barrera física, que és quan determinats col·lectius veuen que la seva incorporació al mercat de treball és dificultada per aspectes culturals, aspectes funcionals, operatius o per perjudici per part de les persones que contracten. Hi ha de tot, òbviament, però, en tot cas, és una de les barreres molt clares.

Contra aquestes hi podem combatre, sobretot amb mesures com són l'aplicació de les lleis; no permetre, doncs, amb les ofertes i vacants laborals, que hi hagi aspectes que discriminin per qüestió de raça, religió o ètnia. És evident, és una obligació del

nostre sistema, però a vegades les definicions dels perfils ocupacionals són de tal envergadura que permeten discriminacions per raons objectives del lloc de treball, de la condició de la persona per exercir aquest lloc de treball i, a vegades, aquestes qüestions es fan de més difícil calibratge, mesuratge, per part dels tècnics dels serveis d'ocupació de veure altres factors que també poden ser-hi, però que, d'alguna manera, és bastant difícil veure-ho directament a partir d'una vacant.

En canvi, sí ho podem comprovar quan veiem, per exemple, que els col·lectius més discriminats tenen taxes d'atur, com és el cas, superiors a la mitjana del país o quan veiem que les taxes d'ocupació són més baixes que la mitjana del país. En aquest sentit, sí que hi ha barreres objectives, que potser costa d'identificar vacant a vacant, oferta a oferta, però que, en tot cas, hi són.

Però també n'hi ha unes de subjectives i és que, a vegades, les persones afectades per aquestes discriminacions ho viuen en la seva subjectivitat, en la seva condició personal o col·lectiva, d'alguna forma, i incorporen aquest tipus d'obstacles. Aquí, les polítiques actives, les polítiques d'arribar a aquests col·lectius per oferir-los d'alguna manera reforçament dels serveis públics d'ocupació en matèria d'informació i qualificació, en matèria d'acompanyament i orientació, en matèria d'experiència laboral, és evident que aquí els podem, d'alguna manera, facilitar, acompanyar i reforçar l'orientació perquè puguin accedir-hi. Difícilment –també hem de dir-ho així–, és difícil que aquests serveis que són públics, gratuïts, universals, siguin coneguts per tota la ciutadania en igualtat i, per tant, reforçar els canals d'accés d'aquestes persones és evident i és clau.

Aquí hem comptat sempre i tradicionalment amb les col·laboracions de les entitats d'associacions del poble gitano, que ens han acompanyat en les nostres actuacions i ens han permès arribar-hi en millors condicions per fer determinades actuacions.

Però, certament, ningú registra al SOC la seva condició ètnica, això ho saben tots vostès, i en la lògica històrica de protegir la voluntat subjectiva de les persones, protegir la seva situació col·lectiva, i, sobretot, estar en el dret d'aquestes persones manifestar la seva pertinença o no i els seus elements. Preguntar-ho seria una forma..., que no ens ho permeten les lleis i, d'alguna forma, avui és un dels debats

que tenen els serveis públics d'ocupació de com identificar amb claredat, subjectivament, en aquest àmbit.

Però sí que és cert que podem fer una cosa –i aquí és on jo els insistiria molt–, és que nosaltres, com a servei, sí que estem a disposició de qualsevol persona, en la seva condició i en la seva ètnia, per protegir tot allò que observi que pugui anar en contra de la seva realització plena com un ciutadà o ciutadana, en la seva condició de ciutadania, que els permeti gaudir com tots els altres dels mateixos drets jurídics del servei.

En aquest sentit, la protecció és un element clau i, aleshores, els diré que en aquests moments la llei, del 23, de l'Estat, la llei d'ocupació, estableix una figura que és relativament nova en l'ordenament jurídic de l'Estat espanyol i que ens obliga, perquè, com vostès saben, el marc regulatori de les polítiques d'ocupació és d'àmbit estatal, la competència de la Generalitat de Catalunya és d'organització i prestació dels serveis de polítiques actives i de gestió de la inscripció de les persones, però la regulació és estatal. L'any 23... Els explico això per fer evident el següent: hi ha els drets subjectius de les persones, que, si bé no se li diu dret subjectiu, se'ls considera serveis garantits a les persones, que la legislació és equiparable al dret subjectiu; no està dit com a dret subjectiu, però sí que l'obligatorietat de l'administració a prestar un servei d'unes determinades característiques, atorga un dret ple a les persones.

Quin és el servei garantit? Tota persona té dret a un perfil ocupacional, totes les persones, totes les persones tenen dret a obtenir un itinerari ocupacional i totes les persones tenen dret a tenir una autorització individual en relació al seu itinerari individual. Per què? Per poder accedir en plenitud a tots els serveis de caràcter d'acompanyament, d'orientació, tots els serveis de formació ocupacional o tots els serveis que doni el sistema.

És a dir, hi ha una relació singular personal garantida i en aquesta relació personal singular garantida és on, evidentment, es pot actuar de forma molt preventiva i molt clara en evitar qualsevol consideració subjectiva o objectiva que pugui ser negativa per a unes determinades persones. És a dir, com a garantia del propi sistema #.

Aquesta llei està aplicant-se cada vegada més, és a dir totes les persones que entren al Servei Públic d'Ocupació de Catalunya en aquest moment tenen aquest perfil, tenen aquest itinerari i tenen aquesta designació del tutor.

Evidentment, la seva plena, plena aplicació és un procés, però, en tot cas, aquí rau una de les principals actuacions, que és la pròpia, l'actuació directa del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya.

En aquest sentit, dir-los que hi ha una altra qüestió que estem en aquests moments considerant i en aquesta presentació més de caràcter general, i dintre del previst –i no els explicaré tota l'estratègia espanyola, els hi passem la documentació, ho tenen vostès en la descripció, ni el pla específic de millora de l'ocupabilitat, ni els sistemes de governança, no els explicaré tampoc l'estratègia catalana, que la coneixen perfectament–, però sí que els diré que en aquest marc hi ha un element que per a nosaltres lliga entre aquestes qüestions que jo els deia en un bon principi. Eliminar les barreres de la contractació que es puguin trobar les persones del poble gitano per la seva condició ètnica és evident, és un element central, això és el que pot ajudar que la taxa d'ocupació augmenti i que el nivell d'atur disminueixi.

Però estem observant i hem vist que la pròpia Unió Europea en els seus recents documents, i en general, no podem fer-ho estadísticament, no podem fer-ho registralment, no tenim les dades per poder-ho fer. No és que no es vulgui fer, sinó que, com he dit, no se li demana al ciutadà. Però, perquè se m'entengui, sí que podem avançar en formes quantitatives i qualitatives d'acostar-nos a aquesta població per veure si els nostres mecanismes de lluita contra les barreres a la seva contractació o les seves dificultats per accés al servei siguin més conegudes. I en aquest sentit estem pensant en aquestes enquestes, aquestes aproximacions territorials que ens puguin permetre conèixer, amb mostres significatives i amb dades més significatives que les de l'agregat de Catalunya, que no ens permet veure-ho amb suficiència estadística, amb major nivell de confiança, però sí que podem avançar.

I en aquest sentit l'observació la volem millorar qualitativament per fixar indicadors territorials.

Acabo. Un dels principals indicadors avui al mercat de treball català és el nivell de formació. És un dels principals obstacles per a la plena ocupació de les persones. En aquest sentit, el poble gitano, com vostès saben i han vist en els seus debats, i ja han fet anteriors compareixences altres departaments, és una de les bases a remoure substancialment el nivell de formació de totes les persones.

I amb el nivell de formació de les persones podem acompanyar des de l'educació, en col·laboració amb el Servei Públic d'Ocupació de Catalunya i amb el conjunt d'elements que beneficien una actuació integral, doncs, treballar per a la incorporació plena de les persones al mercat de treball, al món laboral en plena igualtat de condicions.

Jo aquí em quedo inicialment i dono la paraula a la Susana.

El president

D'acord.

**Compareixença de Susana Díaz-Martínez, subdirectora de
Polítiques Actives d'Ocupació**

357-01427/15

Llavors, ara tindria la paraula a la senyora Susana Díaz-Martínez, subdirectora de Polítiques Actives d'Ocupació.

Moltes gràcies.

Susana Díaz-Martínez (subdirectora de Polítiques Actives d'Ocupació)

Gràcies. Bé, una miqueta per fer continuar una miqueta el discurs que comentava el director, nosaltres com a, i ja entrant més al marc, diguem-ne, concret que ens obliga respecte del poble gitano, com sabeu, hi ha una sèrie d'instruments tant a nivell estatal, perquè ens replica, en tant que formem part del *sistema nacional de empleo*, com també a nivell català, en l'estratègia catalana i en tot el que són els plans integrals del poble gitano, hi ha una sèrie d'apartats que, d'alguna manera, tenen a veure amb l'ocupació i que ens concerneixen quant a polítiques públiques al respecte.

En aquest sentit, com deia ell, la primera política pública és l'accés als serveis de les oficines de treball que, com a mínim, i s'ofereix a tothom aquesta inscripció de la persona en el sistema d'ocupació, el perfilat. El perfilat és d'alguna manera una anàlisi de quina és la situació concreta de la persona de forma individualitzada, és a dir exactament quines són les seves mancances, quina distància té al mercat laboral i quines accions se li proposen per poder millorar aquesta distància a la seva ocupabilitat. I això es fa mitjançant un itinerari individualitzat a la persona amb una definició d'objectiu ocupacional que és pactada, és el que anomenem acord d'activitat i que és compartida entre l'oficina de treball i la pròpia persona que rebrà aquests serveis. Un emparellament amb ofertes, és a dir si aquesta persona té en la situació actual la capacitat d'arribar a ser candidat d'alguna oferta, ja se li ofereix això directament. L'assignació, com ha comentat el director, d'una persona tutora, que és la que l'acompanyarà al llarg de tot el seu procés d'inserció laboral i, si escau, una potencial derivació de programes reforçats en aquelles persones usuàries que tenen unes especials dificultats i que necessiten un acompanyament de més intensitat o algun servei ocupacional, com ara, per exemple, la qualificació professional o d'altres que tenim a la nostra cartera.

En aquest sentit, estem intentant desenvolupar un protocol que estableixi eines específiques per garantir aquesta inscripció, perquè, efectivament, fins que no s'inscriuen no poden gaudir de tots aquests serveis, i el seu accés, per tant, als serveis d'ocupació d'aquestes persones que pertanyen al poble gitano i per evitar la seva discriminació.

També volem desenvolupar, perquè sempre estem parlant dels usuaris persones, però també uns altres destinataris dels nostres serveis són les empreses. I en aquest sentit volem desenvolupar un protocol d'actuació específic, de sensibilització del teixit empresarial per afavorir la igualtat d'oportunitats, combatre els estereotips i fomentar una inclusió laboral perquè aquelles persones que pertanyen al poble gitano i que estan en recerca de feina puguin assolir els seus objectius.

En el cas de la identificació d'una persona a nivell de tot el *sistema nacional de empleo*, en el pla d'actuació per a la millora d'ocupabilitat 25-28, que es va aprovar el juny de l'any passat, a nivell de tot l'Estat, una de les qüestions és millorar l'accés

i el manteniment de l'ocupació i per això s'ha de poder fer un seguiment d'objectius. Llavors, s'està treballant o valorant un sistema d'identificació que no sigui racial, sinó que s'identifiqui per les accions i no per la persona, perquè, efectivament, fer un registre de persones gitanes considerem tots plegats, des del punt de vista de protecció de dades i de mesures de seguretat, que no seria desitjable com a eina que pogués tenir un efecte contrari, per entendre'ns.

Es preveu establir, per tant, dos identificadors de sol·licitants de pla, perquè sempre ha d'haver el consentiment de la persona, per descomptat, i de participant de persona en alguna de les accions del pla.

Quant a les polítiques actives, els projectes més puntuals, nosaltres, evidentment, qualsevol de les polítiques actives, com s'ha dit –i això és el previ que vull posar molt clar–, és que no fem cap discriminació i pot accedir-hi; si compleix els requisits del servei que necessita, evidentment, tenen dret, com qualsevol altre, i a més ben garantit. Però, com sabem que hi ha algunes barreres o algunes dificultats, tenim algunes polítiques molt específiques que van destinades a aquestes persones pertanyents al poble gitano, que es concreten en un conveni marc que hi ha entre l'Ajuntament de Lleida, la Fundació del Secretariado Gitano i el SOC, que és un acord marc en el qual en el barri de la Mariola, que hi ha una certa concentració de persones de l'ètnia gitana amb dificultats i amb un cert grau de vulnerabilitat, és una actuació que està liderada com a organisme intermedi per aquesta Fundació del Secretariat, que té un finançament del setanta per cent per part d'ella del Fons Social de la Unió Europea i ens va venir a buscar, tant a l'ajuntament, perquè territorialment es focalitza allà la proposta, com al SOC, en tant que som els competents en matèria d'ocupació, per fer aquest reforç d'acompanyament, perquè bàsicament en el que se centra és en la millora d'un procés sociolaboral, amb un acompanyament intensiu, amb un treball molt territorialitzat i amb una facilitació de l'ocupació, sobretot centrat en el col·lectiu de jovent gitano i de dones gitanes, que són els que estadísticament tenen majors dificultats d'accedir-hi.

I les actuacions són les pròpies que fem en qualsevol altre servei d'acompanyament, però en aquest cas molt focalitzat en la idiosincràsia de les persones d'aquest lloc i d'aquest col·lectiu.

Llavors, una altra de les polítiques específiques que tenim, en aquest cas amb un pressupost de 200.000 euros, que està cofinançada pel Fons Social Europeu i que forma part del Fons Social Europeu Plus de Catalunya 21-27, perquè així també ho determina la comissió, són quatre mesures que es fan mitjançant un contracte per garantir la concurrència i transparència.

Són quatre mesures concretes. Una és la difusió, sensibilització, treball en xarxa i captació, per comunicar aquest servei tant a la població com als agents que hi participen. Una segona, d'itineraris d'orientació laboral, aquest acompanyament en informació i en desenvolupament de l'itinerari i acompanyament fins al moment de la inserció. Una tercera, de qualificació i mesures d'augment de capacitat i de necessitats bàsiques, transversals digitals, etcètera –ho explicarà millor el meu company. I una quarta, de prospecció d'adequació dels perfils a la demanda de les empreses.

El conveni, que ja té uns setze anys, des de l'any 2017 que el venim fent i que està, a més, previst en els pressupostos de la Generalitat, que és el conveni entre el Servei Públic d'Ocupació de Catalunya i el Consorci del Barri de la Mina, que enguany ascendiria a 500.000 euros anuals i que, d'alguna manera, el que fa és col·laborar en la formació i la sensació sociolaboral en aquell barri que hi ha també concentració de persones de l'ètnia gitana.

Intento anar ràpid. També estem treballant en un projecte pilot a l'oficina de treball de Camplar, que és a Tarragona, per millorar l'accés de les persones del poble gitano a les oficines de treball, que, com hem dit, necessitem intentar millorar aquest accés per part de les persones de l'ètnia i col·laborant amb una entitat que té una forta implantació en aquell àmbit territorial dins del poble, que és una associació del poble gitano, per reforçar l'accés i la participació d'aquesta comunitat romaní en les polítiques actives d'ocupació, per actuar com a intermediària entre el col·lectiu i l'oficina de treball. Bàsicament, «intermediària» vol dir acompanyar-los fins a l'oficina perquè tinguin accés als nostres serveis i per generar aquesta confiança i fer aquest acompanyament.

I és pilot perquè el que volem és que d'aquí extraïem uns coneixements, unes ensenyances, unes bones pràctiques que ens serveixin per poder fer una formació

a nivell de totes les oficines de treball per poder tenir tècnics que tinguin un cert coneixement, una certa especialització en aquesta matèria.

I una miqueta aquí deixaria la part més de polítiques actives i passaria al meu company.

**Compareixença de Miquel Carrion Molina, responsable de
l'Oficina d'Acreditació de Centres i Certificació del Servei Públic
d'Ocupació de Catalunya**

357-01426/15

El president

D'acord, llavors ara és el torn del senyor Miquel Carrion Molina.

Gràcies.

Miquel Carrion Molina (responsable de l'Oficina d'Acreditació de Centres i Certificació del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya)

Molt bé, molt bona tarda i moltes gràcies també per convidar-me i particularment per interessar-vos pel que és l'estratègia d'ocupació juvenil de Catalunya, com pot donar aixopluc a les necessitats del poble gitano i particularment també a algunes qüestions vinculades amb la formació.

(L'exposició va acompanyada d'una presentació de xarts, que es pot consultar a l'Arxiu del Parlament.)

En primer lloc, i remarcant el que comentava el director, no necessàriament tenim una... No hi ha un element de discriminació. Totes les polítiques adreçades a joves són adreçades a joves amb una generalitat de casuístiques. Fonamentalment, baixa qualificació, molt predominantment l'atenció o la prevenció dels abandonaments escolars prematurs, la baixa qualificació, i després les situacions de vulnerabilitat que poden venir associades a tenir baixos ingressos i perdre l'oportunitat que la formació ha de ser una ascensor social. Aquest és el nostre enfocament més estratègic.

Llavors, en aquest sentit, comparteixo amb vostès el que són els objectius estratègics de l'ocupació juvenil i em referiré puntualment als més rellevants que

estan més relacionats amb les mesures que són fruit tant de les planificacions estatals com de la pròpia estratègia catalana en relació al poble gitano.

El primer objectiu estratègic que és molt fonamental és l'assessorament, orientació i acompanyament a les persones joves. Aquesta qüestió és crucial i molt més en el col·lectiu a què ens adrecem, perquè, com vostès saben, les dades tant d'abandonament escolar com de formació com de desocupació són particularment preocupants.

En aquest sentit, un dels programes més rellevants que hi ha per afrontar aquest assessorament i orientació és el Programa de suport a l'ocupació juvenil. Aquest programa consisteix en cent vint –cent vint-i-cinc, originalment– tècnics i tècniques d'orientació que durant tres anys estan als ens locals d'aquest país, bàsicament en totes les comarques i tots els municipis que tenen més de quatre mil joves censats, i aquesta figura és una figura que es coordina molt intensament entre el relat que ha fet la subdirectora Susana Díaz de les oficines, és a dir aquest acompanyament, aquest perfilat i aquesta orientació, amb un suport especialitzat pel col·lectiu jove.

La importància d'aquest programa és que, lògicament, neix de les necessitats que hi ha en cada territori. És a dir, el tècnic o tècnica de suport a l'ocupació juvenil de Granollers, de Mataró, de Cornellà o de Girona particularment s'adreça a un públic i es genera unes cooperacions territorials i departamentals focalitzades amb la realitat en què es troba. I aquí és on ens aflora aquest suport al poble gitano des del punt de vista dels ens locals. És a dir, allà on hi ha una realitat, i sobretot en zones on també els treball als barris, tenim una singular implantació.

Doncs, en aquestes zones, lògicament, es generen unes inèrcies i uns treballs conjunts que donen resposta al col·lectiu. Per posar un exemple, a Girona, amb el centre cívic Font de la Pólvora, es donen cooperacions importants entre el suport a l'ocupació juvenil i el centre cívic i el tècnic de l'ajuntament del projecte d'acompanyament a l'escolaritat per reforçar aquesta orientació. Que no té altra missió que evitar l'abandonament escolar, és a dir aquesta figura de suport a l'ocupació juvenil el que fa és coordinar-se amb el Departament d'Educació, amb els ens locals, amb serveis socials i amb migracions per prevenir i afrontar els abandonaments escolars i, per altra banda, o paral·lelament, enfocar cap a la

formació professional. Perquè la formació professional, com ara comentarem, és una via per recuperar la qualificació malgrat no hagi pogut finalitzar el sistema educatiu. La formació professional, en aquest cas del SOC, a través de certificats professionals de nivell 1, són una possible recuperació d'aquest ascensor social que és la qualificació professional, com comentava el director.

En aquest sentit, el repte és per tot Catalunya. És a dir, de joves inscrits al SOC n'hi ha uns 32.000 en caràcter estacionari al llarg de l'any, però si anem a l'EPA veiem que hi ha 120.000 joves menors de trenta anys buscant feina. És a dir, hem d'arribar a aquests joves, i el poble gitano, particularment, és una de les grans missions per part d'alguns SOCJ –diem SOCJ nosaltres en aquest argot, de suport a l'ocupació juvenil–, és una de les grans missions per aconseguir aquest *outreaching* a aquests joves que no estan en el sistema i que voldríem que hi fossin per poder-los fer oferta.

Per tant, aquí hi ha una de les eines potents que tenim, i ajustades a les necessitats territorials. Val a dir que en aquest programa estem donant cobertura a uns 4.000 joves a l'any i, sincerament, com no tenim tampoc aquesta identificació, no els podria donar exactament quin és el nivell de cobertura pel que fa a l'ètnia gitana, però, si tenen més interès, també podem posar sobre la taula casos en què això s'està donant amb caràcter preeminent pel col·lectiu i per la zona territorial.

Després, en aquest marc d'assessorament d'orientació i de retorn al sistema educatiu, hi ha un altre programa molt particular que és el Programa de noves oportunitats. Aquest programa és un programa que també pretén el mateix objectiu, però, en aquest cas, no només amb l'acompanyament, sinó que és un programa dotat amb la possibilitat d'oferir serveis de formació, de competències bàsiques, serveis de formació professional, serveis de preparació per a exàmens d'accés als cicles mitjans. No sé si vostès els coneixen, però és un dispositiu que justament s'ha dissenyat ja fa deu anys justament perquè aquests joves que han abandonat el sistema educatiu donar-los una..., no diem segona oportunitat, podria dir-se perfectament així, perquè a l'Estat es diu així, però és una mena de reconciliar-los amb l'aprenentatge. Van sortir traumatitzats del sistema educatiu i a través d'aquest programa que, diguem, et permet tastar oficis, et permet un espai més permeable

que el que és un sistema més curricular, reconciliar els joves amb l'aprenentatge amb la voluntat que tornin a formar-se.

En aquest programa –insisteixo–, malgrat no tenim aquestes dades singularitzades de l'impacte que tenim sobre aquest col·lectiu, sí que clarament ens consta com, per exemple, a zones com Girona, estan tenint una altíssima demanda per part del col·lectiu. De fet, no fa massa va venir TV3 a fer un reportatge de l'Escola de noves oportunitats i va sortir un testimoni d'una noia que també comentava que tenia uns certs estereotips a l'escola pel tema d'ètnia, en aquest cas, i que el Centre de Noves Oportunitat havia estat una gran troballa, i això també..., ella ens deia fins i tot que el boca-orella estava fent que persones també de la seva comunitat també poguessin accedir a aquest programa o mostrar interès per a aquest programa.

També tenim el cas del Maresme, l'Ateneu de Sant Roc, a Badalona, també s'hi col·labora, també amb el Secretariado Gitano. Hi ha vincles d'aquest dispositiu a nivell territorial amb ells per fer derivacions de persones. I a Granollers, a Canovelles, també per posar un altre exemple. Es a dir, no tenim un element de seguiment a partir de sistemes personals, però sí a nivell de programa ens consta que aquesta és una realitat que s'està donant perquè el col·lectiu té moltíssimes particularitats que coincideixen amb caràcter general.

Després ja ens aniríem a la part més de formació, concretament, i formació, el gran repte que tenim és incrementar els nivells de qualificació, i en aquest sentit el SOC està apostant ara molt fortament pel que són les competències bàsiques, o sigui les persones que no tenen competències bàsiques, la possibilitat d'adquirir-les per també iniciar una carrera professional amb unes habilitats de comunicació i unes habilitats de càlcul mínimes per poder fer una carrera professional, i els certificats professionals, com els deia, de nivell 1, que és una gran oportunitat per persones que no han pogut acreditar l'ESO, reenganxar-se al sistema de formació professional i passar del nivell 1, que pot ser un auxiliar de perruqueria, a un nivell 2, que ja és un ofici de perruqueria, i fins i tot un nivell 3, que pot tenir capacitats de gestió. He posat aquest exemple, però podien ser d'altres.

I en aquest sentit considerem que bona part de les mesures que hi ha en els diversos plans adreçats al poble gitano tenen aixopluc en el que és la lògica de formació del

SOC. Per exemple, es parlava de crear itineraris formatius modulars. Doncs, justament, en la nova convocatòria de formació professional que el SOC publicarà els propers mesos, la modularitat és l'essència, és a dir hi haurà una capacitat de programació modular important. Això vol dir que no t'has d'afrontar a un curs de 300-400 hores, que poden ser de 60-70, i aquest és un element que sortia en les estratègies adreçades al poble gitano que tenen importància.

I un altre molt particular és que, com a mesura, es parlava d'establir aliances i convenis amb el sector privat per crear programes de formació amb compromís de contractació. Això apareix en diverses estratègies i en aquest sentit el SOC cal dir que aquest any ha impulsat un programa molt potent de formació en compromís de contractació justament amb aquesta finalitat, amb la finalitat que una entitat impulsora que consideri que hi ha empreses que tenen capacitat de contractar i hi ha un compromís de contractar, el SOC finança el cent per cent de la formació, que és el programa de formació en compromís de contractació.

Aleshores, aquests programes podrien donar perfectament aixopluc a iniciatives que es puguin produir entre centres de formació i empreses per donar cobertura a aquest col·lectiu.

Més enllà d'això, tenim el programa de formació professional dual. En aquest cas, també apareix diverses vegades la necessitat de crear programes mixtes de formació i ocupació pel col·lectiu de persones gitanes, del poble gitano, i en aquest cas també és una possibilitat que agents que estan especialitzats o que tenen una vinculació a nivell comunitari amb aquest col·lectiu puguin presentar iniciatives de programes duals.

En aquest programa el SOC finança un professional d'orientació que acompanya tot el programa de formació professional, finança la contractació per part de les empreses i finança la formació amb un esquema dual, que és que mentre les persones treballen fan formació. *(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.)*

Aquest programa s'ha mostrat molt exitós especialment amb persones que necessiten un finançament immediat, per dir-ho d'alguna manera. És a dir, a vegades costa fidelitzar persones en la formació, persones que necessiten buscar-

se la vida i trobar una feina, perquè a la que troba la feina marxen del curs. En canvi, a la dual, com que hi ha una nòmina des del minut zero, és un programa molt adequat per a persones amb aquesta situació. I creiem i confiem que la propera edició, que tindrà bastant més impacte que l'anterior, podrà donar resposta a projectes que genuïnament vinguin enfocats a donar resposta no exclusivament, però sí a una part de participants que puguin venir del poble gitano.

Quant a beques (*veus de fons*.) Sí, se m'acaba el temps, però també comentar que sota una política de beques adreçada a persones amb necessitats especials, per exemple dones en sectors masculinitzats, persones majors de quaranta-cinc en situació d'atur de llarga durada. I en el replantejament que es pugui fer de la política de beques, que és una de les missions que té el PDPA, el Pla de Desenvolupament de Polítiques Actives 26-29, que tot just acabem d'aprovar, doncs, probablement també pugui tenir aixopluc la resposta al col·lectiu, si s'escau, per poder també donar compliment a les missions que tenim marcades per part de les diverses estratègies adreçades al poble gitano.

El president

Moltes gràcies. Ara és el torn dels grups parlamentaris, i té la paraula el Grup Parlamentari de Junts, el diputat Agustí Colomines, per un temps de..., posem quatre minuts.

Agustí Colomines i Companys

Molt bé. Bona tarda. Moltíssimes gràcies per la seva exposició avui aquí i entenguin que tot el que diré no és una crítica, ni molt menys, perquè, diguem-ne, hi ha un problema de base, molt de base, que és el que vostès expliquen, la política d'ocupació en termes generals, diguéssim, però no específics, perquè, precisament, l'ordenament jurídic no permet l'especificitat. En conseqüència, tot el que vostès expliquen, només amb tot el que m'han dit només hi ha una cosa que realment pot ser aplicada d'una forma particular als gitanos, no?, que és aquesta formació professional dual, no?, que hi hagi una iniciativa conjunta de la comunitat o dels agents que permeten fer una cosa específica. Però la resta de les polítiques, aquesta especificitat, realment, és inexistent, perquè, com que vostès no poden, diguem-ne, determinar qui és gitano, qui no és gitano, perquè no li poden preguntar, per dir-ho

així, no?, perquè ho prohibeixen les lleis, en conseqüència és molt difícil, és molt difícil aplicar polítiques específiques que, diguéssim, aturin la discriminació, no?

Per tant, la primera cosa que els hi voldria preguntar, perquè, clar, això no... És a dir, deu haver-hi altres exemples en altres països, no per gitanos, eh?, sinó per col·lectius ètnics, que deuen abordar-ho d'alguna manera, no?

És a dir, en un context... Per exemple, no?, a Alemanya, no?, amb els turcs, posem per cas, no?, és molt fàcil, perquè el fet que siguin immigrants, per dir-ho així, doncs, ja dirà l'origen de procedència, aleshores és bastant fàcil, probablement.

No sé si, i això és el que els demano, eh?, no sé si voldria la pena intentar identificar altres exemples en països d'alta complexitat ètnica, no? Ja sigui Xipre, per exemple, no?, o Turquia, també, no?, o fins i tot Israel, no?, que és un lloc on, evidentment, es produeix d'una manera claríssima, no?

Dic això perquè, clar, vostès diuen, fem un perfil, fem un itinerari i fem un tutor. D'acord, fantàstic. Dic fantàstic, però això val per tothom, suposo, no? No, només pels gitanos en concret, no?

Aleshores, a nosaltres el que ens interessaria per poder sortir d'aquí és veure realment (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) –perdó, un segon–, què podem aportar, per dir-ho així, que ens permeti fer una política específica pel poble gitano. És a dir, sortir d'aquí, quan nosaltres fem aquest pla, de dir: «No, en temes d'ocupació, tal, tal, tal i tal». Perquè, clar, això és un arma de doble fil, com sempre passa, no? És a dir, el moment que tu identifiqués un col·lectiu, si aquell col·lectiu és estigmatitzat, doncs, patapam, ja tens l'altre vessant, no?

Per tant, més que polítiques de no discriminació, no sé què i tot aquest tipus de coses que ens omplim la boca permanentment, per entendre'ns, i que tothom està d'acord, quines accions concretes podríem fer per, diguéssim, per resoldre la qüestió?

Moltíssimes gràcies.

El president

Gràcies. Ara és el torn del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana. Té la paraula el diputat Jordi Albert.

Jordi Albert i Caballero

Gràcies, president. Bé, gràcies avui a la gent que heu vingut del SOC, amb el seu director, el Cesc Castellana, al capdavant; també la senyora Susana Díaz i el senyor Miquel Carrion, gràcies per haver vingut.

De fet, més vegades crec que us hem de portar cap aquí perquè ens aneu explicant les diferents polítiques actives d'ocupació del nostre servei públic, però, en qualsevol cas, avui específicament en l'àmbit del poble gitano i en el marc dels treballs del pacte contra l'antigitanisme, que és el que ens ocupa aquí.

En efecte, el que apuntava el diputat Colomines té raó –president, no m'ha posat el temps; ho dic perquè sinó m'allargaré. El diputat Colomines el que apunta és el debat principal que tenim en aquesta comissió, és a dir fins a quin punt podem arribar a la singularització si no podem accedir a un àmbit registral que ens permeti veure si realment aquestes polítiques estan enfocades de forma clara i personalitzada respecte un col·lectiu determinat.

Lògicament, en l'àmbit públic no podem treballar en funció d'un col·lectiu determinat o en un altre, però sí que és veritat que hi ha algunes polítiques de caràcter específic que són necessàries perquè hi ha elements comuns. I com els podem identificar si no podem accedir a aquests registres?

Jo crec que hi ha una part de treball públic i hi ha una part de treball que no es veu en base també a nivell d'enquestes i en funció també, lògicament, del consentiment de les persones, que sí que ens poden permetre avaluar-ho.

Però, d'altra banda, aquí sí que s'han apuntat a unes qüestions de caràcter més particular, que és en les que jo els voldria demanar major informació.

M'ha interessat molt els diferents convenis que tenen signats, tant en el cas de Lleida, pel barri de la Mariola, com també amb el barri de la Mina, com també amb l'entitat #, en aquest programa pilot a Campclar a Tarragona. Aquí sí que ja enfoquem de forma molt més directa i que treballem ja amb el col·lectiu de forma directa. Per tant, aquí sí que podem obtenir unes conclusions.

Per tant, aquesta és la meva primera pregunta. Tenen informes o conclusions respecte l'assoliment dels objectius plantejats en aquests convenis? Aquests convenis, nosaltres com a comissió els podem avaluar, els podem veure? Perquè crec que aquí sí que hi ha polítiques específiques que em sembla que ens poden anar molt i molt bé.

Segons la seva experiència, consideren que aquesta feina molt més sectorialitzada, molt més enfocada cap al poble gitano seria extrapolable a altres àmbits territorials del país on potser no hi ha un percentatge tan elevat, però sí que podem trobar unes similituds en les característiques subjectives del problema. Això seria extrapolable?

L'altra qüestió que també crec que és molt interessant són els àmbits de les noves oportunitats –abans «segones», després ja li van canviar el nom per «noves»–, però, en qualsevol cas, aquestes escoles de noves oportunitats i per tant l'impuls, com és la relació que tenen les escoles de noves oportunitats amb els programes del SOC? És a dir, crec que és interessant poder-hi aprofundir perquè en els darrers anys hi ha hagut un canvi en aquest sentit i, per tant, (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) també un cert nivell d'institucionalització precisament d'aquest model formatiu i també de futura inserció laboral.

I, finalment, la qüestió de la formació dual o la programació dual, més que formació dual, és interessant. Llavors, els vull fer dues preguntes concretes. Una és, aquestes iniciatives de programació dual, quin volum tenen ara mateix? És a dir, quants actors hi estan intervenint en nombre? Quin és el pressupost amb el qual compten?

I la segona pregunta –i segurament la més interessant o la més rellevant–, aquesta programació dual té un termini temporal? Perquè també, lògicament, també hi ha el Consorci de Formació Continua que específicament es dedica a això, diguem-ne, no? És a dir, amb aquells treballadors i treballadores que estan en actiu, doncs, hi ha el Consorci de Formació Continua que els facilita aquest nivell de formació per tal que puguin accedir a noves competències i acreditar també noves competències professionals.

Aquestes serien les diferents preguntes que tindria.

Gràcies.

El vicepresident

President, estava bevent aigua.

Molt bé, doncs ara és el torn del diputat Andrés García Berrio, en representació del Grup Parlamentari dels Comuns.

Endavant, diputat.

Andrés García Berrio

Gràcies, en primer lloc, per agrair la compareixença del dia d'avui de diferents representants del SOC, incloent el seu director.

Considerem que era important la seva compareixença avui en aquesta comissió, que intentem fer per primer cop en aquest Parlament una aturada i un replantejament de les polítiques públiques que estem fent per garantir la inclusió del poble gitano i per acabar contra l'antigitanisme.

Llavors, en aquest sentit, jo crec que és important partir de dues premisses. La primera és que la situació d'exclusió sistemàtica té a veure amb una discriminació exercida des de les administracions públiques des de fa moltíssim temps. Llavors, des d'aquest sentit i des d'aquest punt ens hem de fer responsables des del legislatiu i també des de l'administració pública per tal de canviar una situació de discriminació estructural històrica de més de cinc segles.

Llavors, jo crec que en aquest sentit partim d'aquí, i això explica moltes de les coses que ens trobem, per no parlar de les polítiques de segregació que es van aplicar durant el franquisme, bé, mil coses. Estem en aquest marc, d'acord?

Després tenim una complicació que, efectivament, ara mateix la normativa no preveu, diguem, així com en altres països, com el Regne Unit, sí que hi ha una incorporació de les dades per perfil ètnic a nivell de l'Estat espanyol i d'una gran part del conjunt de la Unió Europea no és dona. Però també jo crec que és important veure com es pot explorar. Jo sé que n'hi ha moltes feines, molts treballs en aquest sentit a diferents nivells, i hi ha un debat obert també a nivell de l'Estat, veure quina manera es pot anar avançant, sobretot sota una sèrie de criteris, com pot ser, efectivament, l'autoidentificació, que les dades es guardin segurament d'una manera especialment sensible, tota una sèrie de qüestions que segurament ens porti, també,

sense que hi hagi com un cens general de persones gitanes, que és el que, i jo entenc que amb raó, es vol evitar, però per l'altre costat sí que ens pugui apropar a poder tenir treballs, diguem, quantitativament i qualitativament per poder abordar des de les polítiques públiques la realitat d'exclusió sistèmica que tenim.

Llavors, un cop fetes aquestes dues premisses, sí que els volia preguntar si els convenis signats en els quals s'han incorporat, diguem, amb un rol important entitats de persones del propi poble gitano o persones que treballen amb el poble gitano de manera sistemàtica, com la Fundació Secretariat Gitano, si són una bona pràctica, si consideren que han augmentat l'èxit dels diferents programes (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) i, en aquest sentit, si és així, si hi ha algun plantejament de veure de quina manera es pot fer una extrapolació, diguem, a tot el sistema o especialment a tots els barris o ciutats on es pugui detectar que fruit de les polítiques de segregació del franquisme hi hagi especialment població gitana.

Ho dic perquè pot ser una bona solució en tant que arribem al punt en què pugui haver-hi persones gitanes als diferents equips del SOC de manera suficient com per poder tenir directament presència territorial, perquè d'alguna manera segurament això afavoreix que funcionin millor aquests projectes, programes i polítiques que fan.

I després jo crec que també demanar-los que avui estan al Parlament i si ens poden fer peticions. És a dir, ens han explicat el que han fet, però mireu a deu anys vista, mireu amb ambició. O sigui, del que vostès saben i coneixen, tant a nivell formatiu com a nivell de programes que ens han explicat diferents models, què consideren que caldria per poder fer un pas endavant, essent conscients que segurament després voldrà suposar també que hi hagi augments pressupostaris? Però segurament aquesta comissió tracta d'això, perquè a dia d'avui segurament la disposició pressupostària que hi ha per les qüestions que tenen a veure amb el poble gitano encara no està a l'altura del que podria estar. I jo entenc que també aquesta comissió ha de poder treballar en això.

Llavors, sí que els demanaria com perspectiva de futur i on pensen que hauríem de posar el focus en aquest Parlament per poder també donar suport a la feina que fan i que puguin tenir més capacitat.

Moltes gràcies.

El president

Sí, ara té la paraula la diputada Susana Martínez Heredia, del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar.

Susana Martínez Heredia

Gràcies, president, gràcies senyor Castellana, senyora Díaz i senyor Carrion per ser avui aquí i explicar-nos totes les accions que esteu portant a terme, i també per abordar un dels àmbits que és absolutament clau si volem parlar de la lluita contra l'antigitanisme, com és l'accés al món laboral i la lluita contra la discriminació que patim les persones gitanes quan volem buscar i trobar feina.

Estem totalment d'acord que per millorar l'accés de les persones gitanes al món laboral és imprescindible fer aquests itineraris de formació i celebrem l'existència de programes de suport a l'ocupació juvenil per prevenir precisament aquest abandonament escolar, tal com explicava el senyor Carrion en la seva intervenció, però, alhora, també hem de tenir en compte que antigitanisme, com vostès sabran també, és tenir formació, és tenir experiència, és tenir capacitat i, malgrat tot, doncs, haver de demostrar sempre una mica més; és enviar un currículum i que el teu valor com a professional automàticament es devaluï pel teu cognom, independentment de si ets una persona amb estudis universitaris o sense estudis.

I, de fet, també hi ha molts joves gitanos formats que es queden treballant al perímetre del món associatiu perquè no troben una oportunitat al món laboral i perquè no es reconeix el seu capital humà.

De fet, en aquesta mateixa comissió alguns dels experts que han comparegut ens explicaven una realitat molt dura i és que havien comprovat a través d'estudis com davant d'un mateix currículum la resposta pot variar en funció del cognom que hi apareix i els estereotips que hi ha vinculats a les persones gitanes, i més en el cas de les dones.

I aquesta discriminació té conseqüències molt concretes en la vida de les persones: una taxa d'atur entre la població gitana que se situa al voltant del cinquanta-dos per cent, tres vegades superior a la població en general; taxes d'ocupació i de

salarització molt inferiors al conjunt de la població; una temporalitat gairebé tres vegades per sobre de la població en general. Per tant, quan parlem de desigualtat d'accés al món laboral de les persones gitanes no parlem de percepcions, sinó que parlem d'una bretxa estructural, i aquesta bretxa, doncs, després, per desgràcia, es converteix en pobresa, un quaranta-sis per cent de la població gitana és extremadament pobre i un vuitanta-cinc per cent de les llars gitanes està en risc de pobresa.

Durant molts anys també s'ha presentat la vinculació d'una part important dels gitanos i gitanes amb la venda ambulat com una qüestió purament cultural o com una elecció natural, com si sempre fos una elecció. Però ens hem de preguntar quantes vegades ha estat realment una elecció i quantes vegades ha estat la resposta a un mercat laboral que ens ha tancat la porta.

I la pregunta també que penso que ens fem constantment tots els que estem treballant i també els que veniu a comparèixer en aquesta comissió és com aportem el nostre granet de sorra des de la nostra responsabilitat per donar la volta a totes aquestes dades.

Jo crec que tenim dues grans palanques: l'educació i l'ocupació; educació en polítiques públiques per garantir l'èxit educatiu dels nens de les nenes, dels joves gitanos, però també l'educació i formació per al sector públic, per al sector privat, perquè podem formar molt (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) una persona gitana, podem acreditar les seves competències, podem ajudar-la que tingui el millor currículum del món, però si quan aquest currículum arriba a una empresa, el cognom pesa més que els coneixements o l'experiència, no haurem resolt el problema, no? I no podem demanar que siguin les persones gitanes les que hagin de compensar el fet de ser-ho.

Per això celebrem el moment en què estem, que tant el govern d'Espanya i de Catalunya reconeixen aquesta realitat i la necessitat inajornable d'actuar en polítiques públiques específiques que arribin allà on no han arribat fins ara les polítiques generalistes i que siguin capaces de transformar aquestes desigualtats en oportunitats, tal com assenyalava la senyora Díaz.

I en aquest sentit són especialment impulsats tant el Pla de actuación para la mejora de la empleabilidad de la población gitana del govern d'Espanya com totes les polítiques que vostès ens han presentat aquí; l'Estratègia catalana del poble gitano també.

Celebrem, per tant, que tenim un bon full de ruta i mesures concretes per avançar, i també l'oportunitat de garantir que totes aquestes eines siguin conegudes i accessibles per a la població gitana i arribin al conjunt del territori.

I en aquest sentit, per finalitzar, els volia plantejar dues preguntes com preveuen vostès que aquestes polítiques d'ocupació específiques arribin als barris i als espais comunitaris? Preveuen vostès reforçar una política activa més de proximitat? Quin paper té el SOC, les entitats gitanes i els municipis? Com es coordinen entre aquests diferents agents dels territoris per tal que la burocràcia i moltes vegades la digitalització no deixi fora els potencials beneficiaris de totes aquestes polítiques?

I, l'última pregunta, com sabrem si estem avançant? Creiem imprescindible realitzar aquestes enquestes que ens comentava el senyor Castellana per tenir aquestes aproximacions territorials i sobretot perquè, en definitiva, penso que hem de trobar la manera que ens ajudi a respondre d'aquí a uns anys si un cognom gitano continua reduint les possibilitats que una empresa et truqui després d'enviar un currículum, perquè penso que aquesta és la bretxa que hem de trencar, i aquest crec que és un dels grans reptes que treballen també en aquesta comissió d'estudi.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, ara és el torn per les respostes per part dels compareixents i, en primer lloc, tindrà la paraula el senyor Francesc Castellana i Aregall, director. O, si voleu, us donem trasllat i agrupem el temps si us organitzeu.

Francesc Castellana i Aregall (director del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya)

Ens voldríem demanar, si és possible, que les preguntes més concretes relatives als temes més específics les persones responsables que més coneixen directament la seva gestió contestessin i, finalment, jo els hi fes una intervenció de caràcter general, si els hi sembla bé, eh?

El president

Perfecte. Llavors, començaria –entenc– la senyora Susana Díaz-Martínez.

Susana Díaz-Martínez (subdirectora de Polítiques Actives d'Ocupació)

Gràcies. Bé, a veure, respecte del que comentaven des de el diputat de Junts..., perdoni que no me'n recordo del nom...

Agustí Colomines i Companys

Agustí Colomines.

Susana Díaz-Martínez (subdirectora de Polítiques Actives d'Ocupació)

...Colomines, perdona–, el que volia comentar és que, efectivament, ben bé sí que hi ha accions concretes que són tots aquests convenis que s'estan desenvolupant ara mateix arran de, diguem-ne, el desplegament de totes aquestes estratègies –aprofito per contestar també al diputat d'Esquerra–, en el sentit que són convenis i acords que són realment recents i que en tots ells nosaltres sí que incorporem l'avaluació, per exemple, per poder tenir resultats; hi ha indicadors concrets per poder avaluar si efectivament són vàlides.

I se'ns parlava de fer una mica de *benchmarking* a nivell europeu. Nosaltres al final aquest contracte, diguem-ne, d'acompanyament i de mesures més intensives, bé, precisament és fruit del *benchmarking* que hem fet a nivell europeu i de les polítiques, diguem-ne, d'acompanyament intensiu que ens diuen que en aquest tipus de col·lectius fan un canvi en aquest sentit. I per això estem també treballant en aquest pilot perquè no només sigui un programa temporal, sinó que això s'incorpori estructuralment, aquest pilot d'aquesta oficina pugui ser exportable a totes les oficines de treball com una formació específica que tinguin els nostres treballadors i treballadores de les oficines perquè coneguin la metodologia i pugui ser una política permanent, no un programa que es fa finançat pel fons social o per la conferència sectorial i que després desapareix. Perquè pensem que el que s'ha de fer és incorporar-ho al nostre ADN, a la nostra manera de fer a les oficines.

Respecte del tema de dades i perfils que comentava crec que el company des dels Comuns, el senyor diputat –perdó–, sí que hi ha una diapositiva que parlava justament d'aquest debat que estem tenint a nivell de totes les comunitats

autònomes i del *ministerio* justament per poder tenir indicadors, evidentment sempre garantint el consentiment, garantint la protecció de les dades, perquè ens preocupa i ens ocupa el fet de protegir també. O sigui que per conèixer indicadors no fem malbé aquest registre.

I ja, diguem-ne, crec que més o menys he contestat així les concretes, i passaria...

Miquel Carrion Molina (responsable de l'Oficina d'Acreditació de Centres i Certificació del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya)

Gràcies, i molt ràpidament, quant a la volumetria dels projectes de dual, aquest programa va començar el 2021 amb 61 projectes, 275 empreses contractants, amb un pressupost de 17 milions d'euros. El 2025, l'any passat, ja estàvem parlant de 108 projectes atorgats, un pressupost de 29,8 milions d'euros, 576 empreses contractants i –perdona, disculpa Jordi, diputat, que no ho he dit– 1.500 participants l'any passat. L'any vinent el pressupost s'incrementa fins a 40 milions d'euros, o sigui aquest any, perdoneu, aquest any, per executar-se durant l'any vinent fins el març del 28, amb un pressupost de 40 milions d'euros. Estimem que hi haurà més de 700 empreses contractants i més de 2.000 persones beneficiàries.

Quant a la consolidació de noves oportunitats, efectivament, noves oportunitats està sent un nou paradigma, assumit també pel Departament d'Educació, com vostès sabran, i aquest nou paradigma passa perquè, més enllà dels PFI dels graus bàsics, existirà una nova dimensió adreçada a joves que necessiten una informació més teòrico-pràctica a través d'aquestes noves oportunitats d'una forma més consolidada.

El que comentava la diputada –i molt interessant–, aquesta barrera que hi ha de la primera ocupació, això també té una mesura que és Joves en pràctiques, és un programa que finança contractes per joves per tenir una primera experiència professional, i aquí clarament hem agafat el guant que hauríem de fer-ho molt més conegut entre la comunitat del poble gitano, perquè és un contracte subvencionat i, per tant, també és aquella manera de poder accedir a una primera experiència laboral d'un any i, per tant, prenent nota, i aquesta és una mesura que pot servir.

I quant a com arribar a la comunitat, al suport de l'ocupació juvenil, creiem que tenim un gran recorregut també per professionalitzar aquesta figura d'aquesta població en

particular a nivell metodològic, a nivell de coneixements i, per tant, tenim un recorregut important per socialitzar, com professionalment afrontar també millor l'atenció al poble gitano.

(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.)

Francesc Castellana i Aregall (director del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya)

Fora de temps? *(Veus de fons.)* Intentaré ser breu.

El president

Té sis minuts.

Francesc Castellana i Aregall (director del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya)

I, clar, hi ha una qüestió central que apuntava el diputat Colomines que és un debat europeu i inclús mundial, és a dir com atens l'especificitat en el marc del conjunt?

Nosaltres tenim 600.000 persones inscrites al SOC cada mes, que venen a buscar una oportunitat d'ocupació o una oportunitat per accedir al sistema de protecció a les persones que busquen ocupació. 500.000 persones. Si fem un dos per cent, prenem la dimensió del que estem...

Clar, el tema és podem finançar sistemes específics? Fins on? Aquesta és una mala pregunta, mala pregunta perquè acabaríem dient que hauríem d'atendre per orígens o per pesos. El tema és que hem d'atendre la dignitat humana a partir d'on és, sense cap tipus de discriminació. I això podem fer-ho pels efectes ocupacionals que té el nostre món laboral sobre les persones, que també produeix discriminacions, com bé s'ha dit aquí.

Com ho fem? Jo he intentat en la primera intervenció explicar –i s'ha dit aquí molt clarament– que hi ha barreres, dificultats objectives cap al poble gitano, però altres situacions que es donen, i no només als migrants, perquè no es dona per tots els migrants de la mateixa manera, i per la pròpia població autòctona amb les seves diferents capes de conformació demogràfica del nostre país. Tot això és així, té la seva...

I si penséssim en accions específiques per a cada situació ens faltaria una cosa general que garantís la no-discriminació a les persones i la no-discriminació a les

persones es parla..., com que m'apunto al que ha dit el diputat Andrés Garcia, es parla, i crec que és important, que és atendre les persones a la seva demanda, sortir del plantejament d'oferir a les persones per acompanyar les persones a la seva demanda, en la intensitat de la seva demanda i en el nivell de compromís que hi poden posar-hi.

I és evident que si fem això, que és on van les polítiques públiques d'ocupació arreu, passem d'unes polítiques d'oferta a unes polítiques d'acompanyament a la demanda.

La singularitat incorpora dues coses, la singularitat personal i la pertinença o la identitat de les persones i, per tant, els seus marcs culturals. En l'atenció personalitzada això hi és. Les persones ho poden fer avinent o no, en això estan en el seu dret, no els pot condicionar ningú a expressar, perquè les coses avui són d'una manera, demà poden ser d'una altra, i avui ser generós amb unes determinats registres pot ser un inconvenient, i això està en la història amb la utilització, com vostè sap millor que jo, amb la utilització per part dels sistemes públics. Per tant, aquí ens movem en un equilibri complex.

Però jo els deia què podem demanar? Doncs, una cosa molt clara, molt clara: reforcem totes les minories amb programes d'acompanyament a demanada i reforcem la col·laboració amb les entitats públiques, associacions sense afany de lucre, que incorporen la representació i la dinàmica comunitària d'aquestes ètnies. Treballem junts i comprovem permanentment si el sistema de no-discriminació que defensem està actuant de forma correcta o no per veure com reforçar més i amb què determinades circumstàncies.

Aquí s'ha dit, i em sembla que ho compartiran tots vostès, que la segmentació territorial és una primera segmentació territorial de la ciutadania del poble gitano i, per tant, avui anant al districte censal podríem trobar concentracions d'aquestes persones.

Seguir què està passant en aquests territoris i fer-ho acompanyat dels barris i amb altres tipus d'acomp..., pot ser un element important.

Però no parlo (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) de des del punt de vista que els anem a salvar. No, no, els anem a

acompanyar, com deia la diputada i com han dit totes les intervencions, a la seva voluntat de no ser segregats i de ser tractats en principi amb igualtat.

Això és costós també, però no és tan costós com trencar la dinàmica general de la integració en el món laboral en igualtat. La idea del món laboral no és la mateixa que la idea del conjunt de la ciutadania, és entrar en el món laboral amb igualtat, ser tractat amb igualtat i no ser discriminat.

I aquí acabo amb una idea que no em compet a mi personalment, però sí que la puc dir, i és que em consta que per la Inspecció de Treball i altres tipus d'institucions laborals també es persegueix aquells comportaments que atempten contra els principis generals i, per tant, és una combinació del que estem fent. Que segurament ho podem millorar a demanda i acompanyant, territorialitzant i, a la vegada, reforçant les institucions laborals perquè actuïn contra qualsevol tipus de constatació de discriminació.

Però, tampoc ens equivoquem, i jo sempre he sigut molt clar en aquest tema: nosaltres no podem fer-ho de forma paternalista. Nosaltres hem de fer-ho des de la forma de garantia d'execució de drets i des d'un punt de vista d'igualtat d'oportunitats, i aquest és l'element clau en aquesta qüestió. I no només pel poble gitano, que està en unes condicions que demanen actuacions importants en aquest sentit i, per tant, de concreció d'evidències que puguin ajudar a modificar les situacions per barris, per activitats, per professions, però també hi ha altres col·lectius que estem veient.

I el que hem d'aconseguir és que aquest principi d'igualtat estigui en el moll de l'os del nostre sistema, de la nostra comunitat. I sense que aquest principi d'igualtat i de no-discriminació estigui en el moll del nostre sistema les polítiques ocupacionals tindran un límit, com tenen totes les polítiques institucionals.

El president

Moltes gràcies. No sé si hi ha algun grup parlamentari... Grup Parlamentari de Junts.

Agustí Colomines i Companys

Una qüestió que m'ha vingut també arran del que ha dit el diputat Albert Caballero, que és ara quan vostè ha donat les dades de la quantitat de milions i de persones

que accedeixen a això, m'ha vingut al cap de... Jo sóc un fan de l'avaluació de les polítiques públiques, i m'agradaria saber –hi ha un institut d'avaluació de la Generalitat, que és Ivàlua– fins a quin punt vostès avaluen l'eficàcia d'això i com en donen publicitat.

El president

Algun altre grup parlamentari vol fer alguna pregunta o aclariment? Doncs, si volen respondre a la pregunta realitzada

Francesc Castellana i Aregall (director del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya)

Nosaltres tenim..., Ivàlua publica des de ja fa molts anys totes les avaluacions dels nostres sistemes, tant a nivell d'impacte com d'eficàcia, com d'eficiència, però certament ens queda molt de camí a recórrer.

I en el pla d'esdeveniment de polítiques d'ocupació de Catalunya el que hem incorporat en la seva darrera edició és que això serà una acció que farem per totes i cada una de les accions dels nostres programes.

En aquest sentit, som conscients que si hi ha un marge de prova-error, que és el mètode científic de desenvolupar polítiques públiques, en l'àmbit de les polítiques ocupacionals, i sobretot quan entrem en els temes d'igualtat i de no-discriminació, doncs, fa falta molt més.

El president

D'acord. Moltes gràcies.

Llavors, donaríem per acabar la compareixença i també la sessió d'avui de la Comissió d'Estudi per a l'Elaboració d'Un Pacte Nacional contra l'Antigitanisme.

Moltes gràcies

La sessió s'aixeca a les...